

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

w sprawie Narodowych Celów Wskaźnikowych na lata 2013-2018¹⁾

Na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się Narodowe Cele Wskaźnikowe w wysokości:

- 1) 7,10 % – na 2013 r.;
- 2) 7,10 % – na 2014 r.;
- 3) 7,10 % – na 2015 r.;
- 4) 7,10 % – na 2016 r.;
- 5) 7,80 % – na 2017 r.;
- 6) 8,50 % – na 2018 r.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. UE L 140 z 5.6.2009, str. 16).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 35, poz. 217 i Nr 99, poz. 666, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 229, poz. 1496 i Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 153, poz. 902 i Nr 205, poz. 1208.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia w sprawie Narodowych Celów Wskaźnikowych na lata 2013–2018 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z ww. przepisem, Rada Ministrów, co trzy lata, do dnia 15 czerwca danego roku, określa, w drodze rozporządzenia, Narodowe Cele Wskaźnikowe, zwane dalej „NCW”, na kolejne 6 lat, biorąc pod uwagę możliwości surowcowe i wytwórcze, możliwości branży paliwowej oraz przepisy Unii Europejskiej w tym zakresie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 24 ustawy, NCW to minimalny udział biokomponentów i innych paliw odnawialnych w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych zużywanych w ciągu roku kalendarzowego w transporcie, liczony według wartości opałowej. Wysokość NCW ma szczególne znaczenie dla:

- 1) podmiotów obowiązanych do jego realizacji, tj. przedsiębiorców, w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672), wykonujących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, importu lub nabycia wewnątrzspółnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, którzy sprzedają je lub zbywają w innej formie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zużywają na potrzeby własne;
- 2) wytwórców, tj. przedsiębiorców, również w rozumieniu ustawy, o której mowa w pkt 1, wykonujących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, magazynowania lub wprowadzania do obrotu biokomponentów;
- 3) sektora przetwórstwa rolno-spożywczego zajmującego się kontraktacją, skupem, magazynowaniem oraz przetwórstwem płodów rolnych z przeznaczeniem na ich późniejsze wykorzystanie do wytwarzania biokomponentów;
- 4) producentów rolnych zajmujących się wytwarzaniem surowców rolnych przeznaczonych na potrzeby wytwarzania biokomponentów.

Na przedsiębiorców zobowiązanych do realizacji NCW został nałożony obowiązek zapewnienia w danym roku co najmniej minimalnego udziału biokomponentów i innych paliw odnawialnych w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych sprzedawanych, zbywanych w innej formie lub zużywanych przez nich na potrzeby własne. Udział ten jest równy NCW określone, na dany rok kalendarzowy, przepisami niniejszego rozporządzenia.

Należy przy tym podkreślić, że stosownie do przepisów art. 33 ustawy brak wypełnienia obowiązku dotyczącego realizacji NCW jest związany z sankcjami w postaci kar pieniężnych, nakładanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w wysokości ustalonej na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy.

Przepisy ustawy dotyczące określania wysokości NCW mają na celu zapewnienie stabilnego zapotrzebowania na biokomponenty oraz sukcesywnego wykorzystywania ich w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych umożliwiając tym samym realizację obowiązków wynikających z przepisów art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywę 2001/77/WE oraz 2003/30/WE, zwanej dalej „dyrektywą 2009/28/WE”. Zgodnie z celami ustawy zawartymi w jej uzasadnieniu wejście w życie przepisów ustawy (w tym obowiązku wydania przedmiotowego rozporządzenia) powinno przyczynić się do rozwoju rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych, będącego

istotnym elementem zrównoważonego rozwoju, prowadzącym do poprawy bezpieczeństwa energetycznego, przy jednoczesnym pozytywnym wpływie na stan środowiska, w szczególności poprzez redukcję emisji dwutlenku węgla i innych zanieczyszczeń. Jednocześnie rozwój tego rynku przyczynia się do aktywizacji terenów wiejskich poprzez zwiększenie produkcji rolniczej na cele energetyczne (nieżywnościowe) oraz związane z tym tworzenie nowych miejsc pracy.

Pierwszym rozporządzeniem określającym wysokość NCW, na podstawie delegacji zawartej w art. 24 ust. 1 ustawy, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2007 r. w sprawie Narodowych Celów Wskaźnikowych na lata 2008–2013 (Dz. U. Nr 110, poz. 757). Określona w ww. rozporządzeniu wysokość NCW na poszczególne lata wynosiła:

- 1) 3,45 % – na 2008 r.;
- 2) 4,60 % – na 2009 r.;
- 3) 5,75 % – na 2010 r.;
- 4) 6,20 % – na 2011 r.;
- 5) 6,65 % – na 2012 r.;
- 6) 7,10 % – na 2013 r.

Z danych pozyskanych ze zbiorczych raportów kwartalnych Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wynika, że wskaźniki udziału biokomponentów w paliwach zużytych w transporcie w latach 2007–2011 kształtowały się następująco:

Rok	Zużycie w transporcie w [tys. ton]				Wskaźnik wg wartości opałowej w [%]
	Benzyny	Olej napędowy	Bioetanol	Estry	
2007	3997	7212	70,8	37,3	0,68
2008	4109	10069	185,6	479,9	3,66
2009	4125	10387	232,2	635,8	4,63
2010	3885	10903	238,2	893,1	5,94
2011	3647	11437	238,3	972,7	6,24

Źródło: kwartalne raporty Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Z powyższych danych wynika, że udział biokomponentów i innych paliw odnawialnych w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych zużywanych w trakcie roku kalendarzowego, obliczony na podstawie zsumowania sprawozdań rocznych, o których mowa w art. 30b ust. 1 ustawy, w latach 2008–2011 przekraczał poziomy wyznaczone na kolejne lata podmiotom zobowiązanym do realizacji NCW. Natomiast zaobserwowany znaczący wzrost w 2008 r. (i w kolejnych latach) wykorzystania biokomponentów w porównaniu z 2007 r., w którym udział ten wynosił zaledwie 0,68 %, wynika przede wszystkim z wprowadzenia przepisami ustawy obowiązku realizacji NCW, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

Należy podkreślić, że wskaźnik udziału biokomponentów w paliwach zużytych w transporcie w 2012 r. ukształtował się na poziomie 5,79 %. Powyższe wynika z faktu, iż część podmiotów zobowiązanych do realizacji NCW skorzystało z rozwiązania zawartego w art. 23 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym w przypadku podmiotów realizujących NCW, które

udokumentowały wykorzystanie w danym roku nie mniej niż 70 % biokomponentów wytworzonych przez wytwórców, prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania biokomponentów, z:

- 1) surowców rolniczych pozyskiwanych z gospodarstwa rolnego położonego na obszarze co najmniej jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym na podstawie umowy kontraktacji zawartej między producentem rolnym prowadzącym to gospodarstwo a wytwórcą lub pośrednikiem, lub
 - 2) biomasy pozyskiwanej na podstawie umowy dostawy zawartej między pośrednikiem a wytwórcą, lub
 - 3) surowców rolniczych pozyskiwanych z produkcji własnej wytwórców
- minimalny udział biokomponentów i innych paliw odnawialnych w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych sprzedawanych, zbywanych w innej formie lub zużywanych przez podmiot realizujący NCW na potrzeby własne, jest równy iloczynowi współczynnika redukcyjnego i NCW. W pozostałych przypadkach minimalny udział jest równy NCW.

Współczynnik redukcyjny na lata 2012 i 2013 wynosi 0,85 i został określony w art. 4 ustawy z dnia 27 maja 2011 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 153, poz. 902 i Nr 234, poz. 1392).

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy, Rada Ministrów, co trzy lata jest obowiązana do wydania rozporządzenia, w którym zostaną określone NCW na okres kolejnych sześciu lat. Niniejszy projekt rozporządzenia określa poziom NCW na lata 2013–2018.

W projekcie rozporządzenia przyjęto, że wysokość NCW w ww. okresie będzie wynosić:

- 1) 7,10 % – w 2013 r.;
- 2) 7,10 % – w 2014 r.;
- 3) 7,10 % – w 2015 r.;
- 4) 7,10 % – w 2016 r.;
- 5) 7,80 % – w 2017 r.;
- 6) 8,50 % – w 2018 r.

Przepisy dyrektywy 2009/28/WE wprowadzają cel w zakresie 10 % udziału energii odnawialnej w transporcie w 2020 r. Mając na uwadze, że w warunkach polskich cel ten zostanie zrealizowany głównie przez zwiększenie wykorzystania w transporcie paliw ciekłych z dodatkiem biokomponentów oraz biopaliw ciekłych, w Krajowym Planie Działań w zakresie Odnawialnych Źródeł Energii określono, że w 2020 r. udział biokomponentów w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych wykorzystywanych w transporcie powinien wynieść co najmniej 9,8 %.

W toku uzgodnień projektu w ramach stałego komitetu Rady Ministrów, Minister Skarbu Państwa postulował obniżenie celów na kolejne lata (2014–2016), w stosunku do tych, które zostały zaproponowane do konsultacji oraz zamrożenie ich w najbliższych latach na stałym poziomie. Przedstawiciele resortów skarbu, rolnictwa oraz gospodarki konsultowali przedmiotową kwestię podczas roboczych spotkań. W efekcie Minister Gospodarki, uwzględniając zarówno argumentację przedstawicieli resortu skarbu jak również aktualną sytuację dotyczącą stopnia zaawansowania prac w Komisji Europejskiej nad nowelizacją dyrektywy 2009/28/WE, postanowił przychylić się do wniosku Ministra Skarbu Państwa. W konsekwencji NCW na lata 2014–2016 został ustalony na poziomie obowiązującym w 2013 r., czyli 7,10 %, natomiast na lata 2017 i 2018 odpowiednio na poziomie 7,80 % i 8,50 %.

W poniższej tabeli, opartej na danych przekazanych m.in. przez organizacje branżowe, przedstawiono założone wartości celów w poszczególnych państwach członkowskich na lata 2012–2016. Z załączonej informacji wynika, iż w Unii Europejskiej istotna część państw członkowskich przyjęła podobną strategię działania polegającą na zachowaniu poziomu dotyczącego realizacji celów wynikających z dyrektywy 2009/28/WE w najbliższych latach na określonym, stałym poziomie lub zwiększeniu obowiązku jedynie w niewielkim zakresie, uzależnionym od indywidualnych możliwości danego kraju.

Uzasadnieniem dla takiego postępowania jest m.in. fakt, iż w Radzie Unii Europejskiej trwają obecnie prace nad nowelizacją dyrektywy 2009/28/WE, która przewiduje m.in. możliwość wprowadzenia zmian, polegających na ograniczeniu możliwości stosowania biokomponentów wytworzonych z surowców spożywczych, jak również proponuje wprowadzenie szczegółowej listy surowców, z których wytworzone biokomponenty będzie można zaliczać podwójnie i poczwórnie do realizacji celów, o których mowa w dyrektywie 2009/28/WE.

Kraj	Cele wskaźnikowe dla biopaliw w [%]				
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Austria	6,25	6,25	6,25	6,25	
Francja	7,0	7,0	7,0		
Finlandia	6,0	6,0	6,0	8,0	10,0
Niemcy	6,25	6,25	6,25		
Węgry	4,80	4,80	4,90	4,90	4,90
Luxemburg	1,80	2,40	3,20	3,80	4,40
Malta	2,5	3,5	4,5	5,5	6,5
Polska	6,65	7,10			
Portugalia	5,0	5,5	5,5	7,5	7,5
Rumunia	5,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Słowacja	3,9	4,0	4,5	5,5	5,5
Słowenia	6,0	6,5	7,0	7,5	
Hiszpania	6,5	6,1	6,1	6,1	
Wlk. Brytania	4,5	4,5	4,5	5,0	5,0

Źródło: Opracowanie własne Ministerstwa Gospodarki.

Jakkolwiek pierwotna propozycja Komisji Europejskiej wprowadzająca 5 % limit dla biokomponentów wytworzonych z surowców żywnościowych spotkała się ze stanowczym sprzeciwem większości państw członkowskich, należy się jednak spodziewać, iż w perspektywie

kilku najbliższych lat może zostać przyjęty mechanizm, zgodnie z którym, w sposób administracyjny, będą ograniczane poziomy NCW realizowane przez biokomponenty wytwarzane na bazie surowców spożywczych i jednocześnie promowany udział biopaliw zaawansowanych technologicznie – zapewne jednakże nie będzie to 5 % poziom proponowany wstępnie przez Komisję Europejską.

W celu wypracowania ostatecznego kształtu propozycji, Komisja Europejska prowadzi aktualnie intensywne działania na rzecz wprowadzenia korekt dotyczących mechanizmu określającego zasady ustalania celów w zakresie udziału energii odnawialnej w paliwach transportowych oraz akceptacji tych propozycji przez poszczególne państwa członkowskie. W szczególności działania Komisji Europejskiej ukierunkowane są na wprowadzenie określonych ram dotyczących właśnie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w transporcie ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania do tego celu biokomponentów i biopaliw ciekłych. Zmiany miałyby dotyczyć kwestii związanych z doprecyzowaniem aktualnego brzmienia art. 3 ust. 4 dyrektywy 2009/28/WE, zgodnie z którym: „każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego udział energii ze źródeł odnawialnych we wszystkich rodzajach transportu w 2020 r. wynosił co najmniej 10 % końcowego zużycia energii w transporcie w tym państwie członkowskim”. W tym kontekście zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym cel, o którym mowa powyżej powinien zostać podzielony na dwie części wykonywane osobno przez biokomponenty wytwarzane z surowców:

- 1) które mogą być również wykorzystywane do celów spożywczych i są wytwarzane na gruntach ornych;
- 2) niespożywczych, odpadów i pozostałości.

Dyskusja na temat dopuszczalnego udziału biokomponentów wytwarzanych z surowców spożywczych (które obecnie są jedynym, powszechnie stosowanym rodzajem biokomponentów wykorzystywanych do realizacji NCW) jest obecnie prowadzona zarówno w Radzie Unii Europejskiej (w grupie roboczej *ad hoc* ds. ILUC) oraz Parlamencie Europejskim. Z uwagi na fakt, że proponowane rozwiązanie budzi szereg kontrowersji ze strony państw członkowskich Unii Europejskiej, ww. udział będzie wynikiem ustalonego kompromisu, jednakże (co można wnioskować na podstawie dotychczasowych dyskusji) zawierać się będzie najprawdopodobniej między 5 % a 8 %.

Należy założyć, iż docelowo w zakresie realizacji NCW z biokomponentów wytworzonych na bazie surowców spożywczych pojawi się istotne ograniczenie, które już dziś należy brać pod uwagę w kontekście ustalania celów na kolejne lata, sygnalizując perspektywiczne kierunki rozwoju bardziej pożądanym technologii w tym zakresie oraz zwracając szczególną uwagę inwestorom na ryzyka związane z dalszym rozwojem istniejących zdolności produkcyjnych biopaliw I generacji.

Stąd propozycja dotycząca obniżenia dotychczasowej dynamiki wzrostu poziomu NCW planowanej zgodnie z zapisami zawartymi w załączniku do uchwały Rady Ministrów Nr 134/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie „Wieloletniego programu promocji biopaliw lub innych paliw odnawialnych na lata 2008–2014”, który określał do 2014 r. planowaną trajektorię realizacji celu w zakresie udziału energii odnawialnej w paliwach transportowych. Takie podejście stanowi bowiem wyraźny sygnał dla potencjalnych inwestorów zainteresowanych rozwijaniem mocy wytwórczych, aby w swoich działaniach uwzględniali aktualną politykę Unii Europejskiej w tym zakresie oraz perspektywiczne technologie do wytwarzania biokomponentów (w szczególności na bazie surowców niespożywczych).

Ponadto, zdaniem Ministra Gospodarki, proponowane w projekcie rozporządzenia obniżenie dynamiki realizacji NCW w perspektywie do 2016 r., nie stanowi realnego zagrożenia dla realizacji celu na 2020 r., zważywszy na to, że w latach 2017 i 2018 przewiduje się wzrost poziomu NCW odpowiednio do 7,80 % i 8,50 %. Jak już wspomniano powyżej, obecnie NCW są realizowane w kraju przy wykorzystaniu surowców spożywczych, natomiast łączny potencjał wytwórczy jedynie krajowej branży wytwórczej daje możliwość realizacji NCW na poziomie około 8,50 %. Zatem o możliwości realizacji celu w 2020 r. decydować będą przede wszystkim zdolności w zakresie wytwarzania biokomponentów kolejnych generacji, których udział w realizacji celu będzie najprawdopodobniej obowiązkowy.

W tym zakresie Minister Gospodarki prowadzi intensywne prace mające na celu:

- 1) opracowanie i udoskonalenie odpowiednich technologii – rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 25 kwietnia 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków, sposobu i trybu przyznawania dofinansowania na realizację działań związanych z wytwarzaniem biokomponentów, biopaliw ciekłych lub innych paliw odnawialnych i wykorzystaniem ich w transporcie (Dz. U. poz. 609) przewiduje w tym zakresie działanie umożliwiające finansowanie badań związanych z opracowywaniem nowych rodzajów biopaliw ciekłych lub innych paliw odnawialnych, związanych z tym nowych rozwiązań konstrukcyjnych, jak również wdrożeń eksploatacyjnych;
- 2) zagwarantowanie środków finansowych na wsparcie inwestycji w zakresie budowy instalacji do wytwarzania biokomponentów kolejnych generacji – przedstawiciel Ministra Gospodarki w tym zakresie czynnie uczestniczy w procesie konsultacji założeń dotyczących programów, będących przedmiotem finansowania ze środków unijnych w ramach perspektywy finansowej 2014–2020, proponując uruchomienie działań zmierzających do dofinansowania inwestycji w zakresie wytwarzania biokomponentów.

Poniżej przedstawiono prognozę zużycia paliw w latach 2013–2018, sporządzoną przez Polską Organizację Przemysłu i Handlu Naftowego, zwaną dalej „POPiHN”, która jest największą organizacją branżową skupiającą producentów paliw działających na krajowym rynku. Opracowanie POPiHN stanowi średnią z wyników przygotowanych w firmach członkowskich z uwzględnieniem informacji przygotowanych w biurze POPiHN.

Głównymi czynnikami uwzględnianymi przez POPiHN przy tworzeniu scenariusza dotyczącego zapotrzebowania na paliwa ciekłe, są: prognoza PKB, dane historyczne, oczekiwane notowania ropy i paliw, wysokość dostępnych środków unijnych, prognozy rozwoju rynku samochodowego i drogowego jak również przewidywania w zakresie poziomu inflacji i wysokości zatrudnienia.

Ilości w[mln m ³]	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Benzyiny silnikowe	4,9	4,9	4,9	4,9	5,0	5,0
Olej napędowy	14,4	15,1	15,5	15,8	16,1	16,4

Źródło: Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego

W oparciu o prognozy zużycia paliw transportowych w latach 2013–2018, zaprezentowano poniżej szacunkowe zapotrzebowanie na biokomponenty (w mln l) w tych latach. Należy

pamiętać, iż zaproponowane wielkości zapotrzebowania na bioetanol oraz estry są jedynie szacunkowe i zostały sporządzone przy założeniu, że całość obowiązku dotyczącego realizacji NCW będzie wykonywana tylko i wyłącznie za pomocą ww. dwóch rodzajów biokomponentów stosowanych dotychczas. Ponadto, zakłada się, że od 2015 r. będzie na rynku polskim dostępne paliwo E10 (a zatem benzyna zawierająca do 10 % objętościowo bioetanolu). Przewiduje się, że w latach 2015, 2016, 2017 i 2018 udział E10 w wolumenie benzyn silnikowych wprowadzonych do obrotu będzie systematycznie wzrastał i wynosił odpowiednio 10 %, 20 %, 30 % i 40 %. Założono również, że zapotrzebowanie na biokomponenty przekraczające możliwości komponowania biokomponentów w paliwach ciekłych będzie realizowane przy wykorzystaniu biopaliw ciekłych (w tym w szczególności B100).

Rok	Bioetanol w [mln l]	Estry metylowe w paliwach ciekłych w [mln l]	Estry samoistne (B100) w [mln l]
2013	245	1008	280
2014	245	1057	283
2015	270	1085	270
2016	294	1106	256
2017	325	1127	410
2018	350	1148	570

Zródło: Analizy Ministerstwa Gospodarki.

W oparciu o informacje przekazane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi szacuje się, że do produkcji wskazanych powyżej ilości biokomponentów (245 tys. ton bioetanolu i 1288 tys. ton estrów) niezbędnych do realizacji NCW w 2013 r. na poziomie 7,10 % należy przetworzyć dla:

- 1) bioetanolu:
 - a) około 898 tys. ton zbóż lub
 - b) około 3870 tys. ton ziemniaków;
- 2) estrów metylowych – około 2566 tys. ton rzepaku.

W praktyce wytwarzanie surowego spirytusu rolniczego do produkcji bioetanolu odbywa się z każdego z dwóch wymienionych w pkt 1 surowców rolniczych, a o ich wyborze decyduje podaż oraz cena jednostkowa.

Powyższe wielkości dotyczące zapotrzebowania na surowiec do wytwarzania biokomponentów są wielkościami jedynie teoretycznymi, ustalonymi przy założeniu, że 100 % zapotrzebowania na biokomponenty niezbędne na potrzeby realizacji NCW będzie pochodzić z produkcji krajowej oraz, że cele te będą realizowane przy wykorzystaniu wyłącznie bioetanolu oraz estrów. Z danych pochodzących ze sprawozdań składanych Prezesowi Agencji Rynku Rolnego przez wytwórców wynika, iż przy pozyskiwaniu surowców do produkcji biokomponentów wykorzystywanych jest wiele rodzajów surowców. Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje na temat rodzajów surowców oraz ich ilości, wykorzystanych do wytwarzania biokomponentów w Polsce w latach 2010–2011.

Surowce użyte do wytworzenia w Polsce bioetanolu	2010 r.	2011 r.
Rodzaj	Ilość w [t]	Ilość w [t]
kukurydza	306 844,71	314 794,87
alkohol etylowy	33 298,74	8 302,93
alkohol etylowy porektyfikacyjny	0,00	10 002,95
destylat rolniczy	24 059,10	10 120,45
porektyfikat	7 301,11	0,00
melas	5 665,57	12 303,39
żyto	2 494,00	8,00
pszenica	231,69	28 951,06
przedgon	179,00	65,00
pieczywo	110,07	0,00
zboża	98,31	0,00
pszenżyto	68,00	71,27
fuzle	61,00	295,00
odpady skrobiowe kukurydziane	36,70	0,00
łom czekoladowy	31,00	0,00
jęczmień	30,00	3 863,83
zlewki wódek	22,83	17,36
zlewki alkoholowe	19,00	111,00
mąka	17,00	0,00
wszystkie surowce razem:	380 567,83	388 907,11
bioetanol wytworzony z ww. surowców:	156 621,59	131 900,03

Źródło: Agencja Rynku Rolnego

Surowce użyte do wytworzenia w Polsce estrów metylowych	2010 r.	2011 r.
Rodzaj	Ilość w [t]	Ilość w [t]
olej rzepakowy	363 272,46	355 616,69
metanol	24 525,90	24 329,32
wolne kwasy tłuszczowe	151,70	2 796,29
oleina palmowa	0,00	2 555,84
tłuszcze zwierzęce / smalec	1 379,78	2 458,80
tłuszcze roślinne	2 353,20	0,00
estry do ponownego przerobienia	1 246,13	0,00

biokomponenty	894,00	0,00
olej sojowy rafinowany	0,00	1 278,00
rzepak	252,00	205,00
kwasy tłuszczowe	207,12	0,00
kwasy solny	193,73	47,54
biopak	179,55	0,00
depresator	23,31	45,89
metanolan sodu	337,68	45,62
ług sodowy	141,23	23,66
estry wyższych kwasów tłuszczowych	0,00	18,20
antyutleniacz	12,94	9,63
kwasy cyrtynowy	21,85	6,00
alpcid BDZ	0,00	5,52
kwasy siarkowy	101,85	0,80
wodorotlenek potasu	45,60	0,23
kwasy fosforowy (85%)	44,37	0,00
kwasy octowy	3,08	0,01
diesol	0,03	0,00
wszystkie surowce razem:	395 387,51	389 443,04
estry wytworzone z tych surowców:	368 106,82	361 434,63

Źródło: Agencja Rynku Rolnego

Z danych Agencji Rynku Rolnego wynika, że na dzień 31 stycznia 2013 r. w rejestrze wytwórców było wpisanych:

- 1) 13 wytwórców bioetanolu – deklarujących zdolności produkcyjne w wysokości około 745 mln litrów;
- 2) 18 wytwórców estrów metylowych – deklarujących zdolności produkcyjne w wysokości około 845 mln litrów.

Z informacji prezentowanych przez EUROSTAT oraz European Renewable Ethanol Association wynika, iż w 2012 r. zdolności wytwórcze bioetanolu w Europie wynosiły około 5 mld litrów. Z kolei z informacji prezentowanych przez European Biodiesel Board wynika, że moce wytwórcze estrów metylowych kwasów tłuszczowych w 2012 r. wynosiły około 10,8 mld litrów.

W kontekście koniecznej dywersyfikacji zakupów biokomponentów należy również mieć na uwadze, iż już od przyszłego roku pojawi się szereg dodatkowych możliwości związanych ze zróżnicowaniem dostaw biokomponentów wykorzystywanych na potrzeby realizacji NCW, do których zaliczyć należy:

1. Możliwość stosowania węglowodorów syntetycznych

Zakończyły się prace analityczne dotyczące opracowania parametrów jakościowych dla tego rodzaju biokomponentów i obecnie w Ministerstwie Gospodarki trwają prace nad przygotowaniem rozporządzenia określającego wymagania jakościowe, metody badań oraz sposoby pobierania próbek w celu stworzenia możliwości ich stosowania. Szczególnie w tym przypadku korzystne może się okazać stosowanie węglowodorów syntetycznych, stosowanych jako „zamiennik” bioetanolu w mieszaninach z benzynami silnikowymi,

z uwagi na fakt, iż wartość opałow bioetanolu wynosi 26,7 MJ/kg, a węglowodorów syntetycznych 43,1 MJ/kg. Pozwoli to na zdecydowane zmniejszenie ilości (liczonej w jednostkach objętości) biokomponentów, niezbędnych do realizacji NCW.

Należy również wspomnieć, iż na terenie kraju powstały (oraz pomyślnie przebiegły próby uruchomienia) pierwsze instalacje pilotażowe do wytwarzania węglowodorów syntetycznych i trwają prace związane z uruchomieniem instalacji o charakterze przemysłowym, z których – po wejściu w życie przedmiotowego rozporządzenia – będzie można wprowadzać do obrotu wytworzone w nich węglowodory syntetyczne.

Projekt rozporządzenia określającego wymogi jakościowe wobec tego rodzaju biokomponentów znajduje się obecnie na etapie konsultacji społecznych i międzyresortowych.

2. Możliwość stosowania uwodornionych tłuszczu roślinnych

Możliwość stosowania uwodornionych tłuszczu roślinnych, zwanych dalej „HVO”, oraz zaliczania na potrzeby realizacji NCW wprowadza procedowany obecnie projekt ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Projekt ten w dniu 15 maja 2013 r. został przyjęty przez Komitet Spraw Europejskich – przewiduje się skierowanie go w I połowie lipca na stały komitet Rady Ministrów. Zaliczanie HVO do realizacji NCW jest elementem prowadzonego procesu dotyczącego transpozycji dyrektywy 2009/28/WE, która wymienia ten rodzaj biokomponentów w załącznikach III i V oraz jest efektem uwzględnienia uwag płynących z sektora podmiotów zobowiązanych do realizacji NCW, które w wykorzystaniu HVO upatrują możliwość obniżenia kosztów realizacji NCW. Faktem jest, iż trudno na obecnym etapie szacować, jaki może być udział HVO w realizacji NCW, tym niemniej poniżej przedstawione zostały informacje o ilościach uwodornionych tłuszczów roślinnych, jakie zostały wykorzystane w niektórych państwach członkowskich Unii Europejskiej w 2011 r.

Kraj	Ilość w [m³]
Szwecja	35 000
Francja	70 500
Hiszpania	91 000
Niemcy	28 600*

*Dane dot. pierwszej połowy 2011 r.

Źródło: Informacje od państw członkowskich

Należy również podkreślić, że oprócz wspomnianej powyżej możliwości dywersyfikacji dostaw biokomponentów opracowywane są również mechanizmy, które w praktyce prowadzą do obniżenia poziomu NCW. Wspomniana powyżej nowelizacja ustawy stwarza możliwość podwójnego zaliczenia do NCW biokomponentów wytworzonych z odpadów, pozostałości oraz materiału celulozowego i lignocelulozowego. Ponadto, do końca III kwartału 2013 r. przewiduje się wydanie rozporządzenia Rady Ministrów, które umożliwi stosowanie współczynników redukcyjnych przez podmioty obowiązane do realizacji NCW, zgodnie z delegacją zawartą w art. 23 ust. 5 ustawy. Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości współczynników redukcyjnych na lata 2014 i 2015 znajduje się obecnie na etapie konsultacji społecznych oraz międzyresortowych.

W kolejnych latach, dzięki wykorzystaniu powyższych możliwości w zakresie stosowania różnego rodzaju biokomponentów wykorzystywanych do realizacji NCW, możliwości redukcji poziomów NCW w poszczególnych latach oraz wprowadzeniu stałej wysokości wskaźnika NCW obowiązującego do 2016 r., będą zużywane znacznie mniejsze ilości biokomponentów (w tym estrów metylowych oraz bioetanolu), niż te wynikające z przedstawionego szacunkowego zapotrzebowanie na biokomponenty.

Obserwowany od pewnego czasu dynamiczny wzrost zużycia biokomponentów w paliwach transportowych świadczy o dużych możliwościach branży paliwowej w tym zakresie. Przygotowanie techniczno-logistyczne sektora jest wystarczające, aby w kolejnych latach realizować NCW na poziomach przewidywanych w projektowanym rozporządzeniu.

Należy również podkreślić, że wprowadzanie na rynek biopaliw ciekłych powinno odbywać się zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 czerwca 2010 r. w sprawie sposobu oznakowania dystrybutorów używanych na stacjach paliwowych i stacjach zakładowych do biopaliw ciekłych (Dz. U. Nr 122, poz. 830). Rozporządzenie to określa w szczególności wymogi dotyczące prawidłowego oznakowywania biopaliw ciekłych oferowanych w punktach dystrybucji paliw, w celu zminimalizowania ryzyka, że konsumenci zastosują w swoich pojazdach paliwo ciekłe, które może nie być przystosowane do spalania w danym rodzaju silnika.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Stosownie do przepisu art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki.

W związku z § 10 ust. 6a uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.), informuje się, iż do projektowanego rozporządzenia nie było zgłoszeń podmiotów zainteresowanych pracami nad niniejszym projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Stosownie do przepisu § 11 ust. 1 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt wraz z uzasadnieniem został przesłany Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w celu ewentualnego uzyskania stanowiska dotyczącego oceny skutków regulacji (OSR), w szczególności pod względem jej zakresu i zakresu konsultacji społecznych. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów przedłożyła dwie uwagi dotyczące:

- 1) przedstawienia założeń, na podstawie których oszacowano poziom kosztów realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 24 ust. 1, przy zaproponowanych założeniach dotyczących wskaźników NCW;
- 2) przeprowadzenia poszerzonej analizy możliwego wpływu realizacji NCW na ceny rynkowe paliw ciekłych.

Obie ww. uwagi zostały uwzględnione poprzez uzupełnienie treści uzasadnienia oraz oceny skutków regulacji (OSR).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje regulacja

Przepisy projektowanego rozporządzenia mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie podmiotów realizujących NCW, wytwórców biokomponentów oraz przedstawicieli przemysłu rolno-spożywczego.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Projekt rozporządzenia został poddany procedurze konsultacji z następującymi organizacjami, instytucjami i przedsiębiorstwami, zainteresowanymi problematyką rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych:

- 1) Instytutem Paliw i Energii Odnawialnej;
- 2) Ośrodkiem Badawczo-Rozwojowym Przemysłu Rafineryjnego;
- 3) Instytutem Technicznym Wojsk Lotniczych;
- 4) Instytutem Nafty i Gazu;
- 5) Polską Izbą Paliw Płynnych;
- 6) Polską Organizacją Przemysłu i Handlu Naftowego;
- 7) Polską Radą Koordynacyjną Odnawialnych Źródeł Energii;
- 8) Izbą Gospodarczą Komunikacji Miejskiej;
- 9) Krajową Izbą Biopaliw;
- 10) Krajową Izbą Gospodarczą;
- 11) Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 12) Krajowym Zrzeszeniem Producentów Rzepaku;
- 13) Krajową Radą Gorzelnictwa i Produkcji Biopaliw;
- 14) Krajową Radą Izb Rolniczych;
- 15) Polską Izbą Motoryzacji;
- 16) Polskim Związkiem Przemysłu Motoryzacyjnego;
- 17) Polskim Stowarzyszeniem Producentów Oleju;
- 18) Radą Krajową Federacji Konsumentów;
- 19) Stowarzyszeniem „Bioetanol Ekologia Transport”;
- 20) Związkiem Gorzelni Polskich;
- 21) Naftą Polską S.A.;
- 22) Grupą Lotos S.A.;
- 23) PKN Orlen S.A.

W wyniku konsultacji wprowadzono w projekcie następujące zmiany:

- 1) doprecyzowano uzasadnienie w części dotyczącej zapotrzebowania na surowce do produkcji bioetanolu (dodano słowo „lub” między wymienionymi rodzajami surowców);
- 2) skorygowano zapisy oceny skutków regulacji w punkcie 3 uaktualniając informacje dotyczące podatku akcyzowego;
- 3) w uzasadnieniu dodano informacje o możliwych skutkach stosowania paliw z dużą zawartością biokomponentów w pojazdach do tego nieprzystosowanych;
- 4) skorygowano prognozy dotyczące wykorzystania biokomponentów w kolejnych latach.

Pod wpływem uwag zgłaszanych przez podmioty obowiązane do realizacji NCW (oraz Ministra Skarbu Państwa) przyjęto postulat dotyczący obniżenia poziomu NCW, określonego

w niniejszym rozporządzeniu na 2014 r. Został on ustalony na poziomie obowiązującym w 2013 r. i wynosi 7,10 %). Taki sam poziom określono na lata 2015–2016, natomiast na lata 2017 i 2018 ustalono NCW odpowiednio na poziomie: 7,80 % i 8,50 %.

Nie uwzględniono uwag dotyczących:

- 1) położenia w niniejszym rozporządzeniu nacisku na biopaliwa ciekłe produkowane z surowców niespożywczych, odpadów i pozostałości i na inne możliwości wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w transporcie – uwaga zgłoszona przez PKN Orlen, Grupę Lotos i POPIHN.

Uwaga nie została przyjęta ze względu na fakt, iż przygotowując przedmiotowe rozporządzenie opierano się na obecnym stanie faktycznym oraz treści delegacji ustawowej, która nie daje takich możliwości w zakresie doprecyzowywania rodzajów surowców, z których należy wykonywać NCW. Należy jednak zwrócić uwagę, iż tego typu instrumenty zawarte są w projekcie dyrektywy wprowadzającej mechanizmy promocji wytwarzania biopaliw kolejnych generacji. Trwają bowiem obecnie prace nad zmianą dyrektywy 2009/28/WE, wynikiem których może być wprowadzenie pewnych zmian, polegających na ograniczeniu możliwości stosowania do realizacji celów biokomponentów wytworzonych z surowców spożywczych oraz wprowadzenie listy surowców, z których wytworzone biokomponenty będzie można liczyć podwójne i poczwórne do realizacji celów wynikających z dyrektywy. W przypadku wejścia w życie zmian dyrektywy 2009/28/WE niezbędna będzie implementacja jej zapisów do prawa krajowego – co umożliwi uwzględnienie uwagi.

- 2) zawarcia w uzasadnieniu informacji, że NCW może być wykonane w oparciu wyłącznie o biokomponenty produkcji krajowej – uwaga zgłoszona przez Krajową Izbę Biopaliw.
- 3) zawarcia w ocenie skutków regulacji informacji, że rząd podejmie pilne kroki dla zminimalizowania niekorzystnych skutków związanych z importem biopaliw niewiadomego pochodzenia – uwaga zgłoszona przez Krajową Izbę Biopaliw.

Obie ww. uwagi (pkt 2 i 3) zostały odrzucone z uwagi na fakt, że wykraczają one poza upoważnienie do wydania niniejszego rozporządzenia. Należy jednak mieć na względzie, że przepisy ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych wprowadzają system weryfikacji spełnienia przez biopaliwa ciekłe kryteriów zrównoważonego rozwoju, który powinien przyczynić się do zminimalizowania powyższych negatywnych skutków.

- 4) uwzględnienia innych sektorów, jak lotnictwo i transport kolejowy – uwaga Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego.

Uwaga została odrzucona, ponieważ przygotowując rozporządzenie opierano się na obecnym stanie faktycznym, wynikającym z przepisów ustawy, w którym NCW realizowane jest jedynie w transporcie drogowym, natomiast pewne korzystne zmiany w tym zakresie będą związane z wejściem w życie przepisów ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, która wprowadza zmianę definicji NCW, polegającą (zgodnie z zapisami dyrektywy 2009/28/WE) na zaliczaniu do NCW biokomponentów wykorzystywanych we wszystkich rodzajach transportu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

W związku z zakończeniem obowiązywania programu pomocowego N57/2008-Polska „Pomoc operacyjna w zakresie biopaliw” od dnia 1 maja 2011 r. nie obowiązują ulgi dla biopaliw ciekłych i paliw ciekłych z zawartością biokomponentów. Zatem realizacja obowiązków unijnych dotyczących stosowania biokomponentów w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych nie wiąże się obecnie z żadnymi dodatkowymi kosztami ponoszonymi przez sektor finansów publicznych.

W tym zakresie projekt rozporządzenia, przez umożliwienie dalszego funkcjonowania rynku dodatków odnawialnych do paliw ciekłych i biopaliw ciekłych gwarantuje utrzymanie obecnego poziomu wpływów zasilającego sektor finansów publicznych. Z danych otrzymanych z Ministerstwa Finansów wynika, iż tylko w 2011 r. wytwórcy (estrów oraz bioetanolu) wpłacili na rzecz organów administracji publicznej z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych (płaconego przez płatnika) oraz podatku od towarów i usług kwotę ponad 404 mln zł – zestawienie nie obejmuje podatków wpłacanych przez przemysł pracujący na rzecz podmiotów wytwarzających biokomponenty. Natomiast w przypadku braku wydania przedmiotowego rozporządzenia należy się spodziewać załamania rynku w obszarze zapotrzebowania na biokomponenty zgłaszanego przez pomioty zobowiązane do realizacji NCW i tym samym drastycznego spadku wpływów do budżetu z tytułu podatków.

Przedmiotowa regulacja nie wywiera wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Projekt rozporządzenia zakłada zachowanie w latach 2014–2016 poziomu NCW na poziomie obowiązującym w 2013 r., natomiast w latach 2017 i 2018 odpowiednio na poziomie 7,80 % i 8,50 %, więc tym samym jego wejście w życie umożliwia stabilizację zatrudnienia osób związanych z działalnością gospodarczą w obszarze realizacji NCW co najmniej na obecnym poziomie.

Pozytywny wpływ na możliwość zachowania miejsc pracy wystąpi przede wszystkim w tych sektorach gospodarki, które współpracują z przemysłem zajmującym się wytwarzaniem biokomponentów, w tym z sektorem przetwórstwa rolno-spożywczego, w szczególności dotyczy to: zakładów olejarskich, gorzelni spirytusu, itp.

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje na temat ilości funkcjonujących w Polsce gorzelni rolniczych.

Ilość gorzelni rolniczych* wytwarzających alkohol etylowy w Polsce w latach 2004–2012		Produkcja alkoholu etylowego w Polsce w latach 2004–2012 w [hl]
2004	342	1 920 043
2005	317	2 414 933
2006	297	2 758 221
2007	231	2 079 408
2008	223	1 856 789

2009	197	2 587 805
2010	202	3 224 934
2011	188	3 002 293
2012 szacunkowo	137	brak danych

* ilość zakładów, które w ciągu roku podjęły produkcję

Źródło: Opracowanie własne Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Zgodnie z informacjami pozyskanymi z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, znaczna część nadal funkcjonujących gorzelní rolniczych, pracuje na potrzeby rynku zajmującego się wytwarzaniem biokomponentów (bioetanolu). Przyjmuje się, że średni poziom zatrudnienia w gorzelní rolniczej wynosi 2 osoby.

Z kolei według Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju, największej organizacji branżowej zrzeszającej zakłady reprezentujące przemysł olejarski i tłuszczowy w Polsce, wielkość rynku oleju rzepakowego w kraju wynosiła w 2011 r. około 810 tys. ton, a jego wartość około 0,9 mld zł, natomiast w 2012 r. analogicznie: 871 tys. ton (dynamika wzrostu 107,5 %) i 1,15 mld zł (dynamika wzrostu 127,78 %). Na wytwarzanie biokomponentów przeznaczona jest obecnie niemal 55 % produkcji oleju, a na cele spożywcze oraz inne – pozostałe 45 % surowca. Obecnie w Polsce działa 13 olejarskich zakładów przetwórczych o mocy przerobowej ponad 15 tys. ton nasion rocznie oraz kilkanaście instalacji poniżej tej wielkości.

Na podstawie szacunków ww. organizacji branżowej bezpośrednio przy produkcji oleju zatrudnionych jest obecnie około 3 tys. osób. Należy jednak pamiętać, iż w otoczeniu przemysłu olejarskiego (transport, handel, rozlewnictwo usługowe, zewnętrzna obsługa techniczna i technologiczna itp.) zatrudnionych jest dodatkowo około 5–6 tys. osób, zaś na rzecz przemysłu olejarskiego rocznie produkuje rzepak około 100 tys. producentów rolnych z terenu niemal całego kraju.

Należy zwrócić uwagę, iż rozwój rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych wykorzystywanych przez przemysł paliwowy może prowadzić do większej aktywności gospodarczej w obszarze przedsiębiorczości (wytwórcy biokomponentów, zakłady olejarskie, przemysł gorzelniany, usługi zewnętrzne) jak również aktywizacji terenów wiejskich poprzez zwiększenie produkcji rolniczej na cele energetyczne (nieżywnościowe) oraz związane z tym tworzenie nowych miejsc pracy. Jak wskazano powyżej, tylko na potrzeby wytwarzania rzepaku, pracuje obecnie w Polsce ok. 100 tys. producentów rolnych, przy czym olej wyprodukowany z tego surowca w większości wykorzystywany jest na potrzeby przemysłu paliwowego.

Brak wprowadzenia niniejszej regulacji, co w praktyce niemal zupełnie ograniczyłoby zapotrzebowanie na biokomponenty, w tym również te wytwarzane na terenie kraju, wpłynie bardzo niekorzystnie na cały łańcuch przedsiębiorców zajmujących się produkcją paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, wytwarzaniem biokomponentów oraz przemysłem działającym w otoczeniu tego sektora. Należy się wówczas spodziewać możliwości wystąpienia zwolnień w zakładach wytwarzania biokomponentów, tłoczniach oleju rzepakowego oraz gorzelniach spirytusu, jak również istotnego ograniczenia zapotrzebowania ze strony bezpośredniego otoczenia branżowego wykonującego działalność usługową (transport, handel, zewnętrzna obsługa techniczna i technologiczna, itp.), co może stanowić przyczynę problemów z utrzymaniem zatrudnienia również w tych sektorach.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia, z racji zachowania dotychczasowych poziomów NCW w kolejnych latach (2013–2016), nie powinno wywierać bezpośredniego wpływu na zmianę poziomu konkurencyjności gospodarki oraz przedsiębiorstw w stosunku do stanu obecnego. W latach 2017–2018 również, pomimo planowanego wzrostu NCW w tym okresie, ponieważ przewiduje się znacznie szersze niż obecnie wykorzystanie biokomponentów zaliczanych podwójnie oraz poczwórnie, co powinno skutecznie ograniczyć poziom kosztów związanych z realizacją NCW. Oznacza to, że po wejściu w życie rozporządzenia podmioty realizujące NCW będą ponosiły niemal te same koszty, które ponoszone były dotychczas w związku z funkcjonowaniem obowiązków wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z 2007 r. – a w szczególności koszty realizacji celu określonego w ww. rozporządzeniu na 2013 r.

W przypadku podmiotów realizujących NCW, należy zwrócić uwagę, iż nałożenie obowiązku w zakresie wykorzystania określonej ilości biokomponentów i innych paliw odnawialnych w paliwach mogło powodować podwyższenie kosztów funkcjonowania podmiotów zobowiązanych do realizacji NCW w takim zakresie, w jakim koszty pozyskania biokomponentów przekraczają koszty produkcji (lub zakupu) tradycyjnych paliw ciekłych. Istotne jest, że nawet wówczas, gdy działania zmierzające do obniżenia kosztów nabycia biokomponentów przez podmioty zobowiązane do realizacji NCW nie zapewnią pełnego wyrównania z kosztami produkcji (lub zakupu) paliw tradycyjnych, NCW w niewielkim stopniu przyczynia się do wzrostu cen paliw ciekłych na rynku.

Jednym z najbardziej istotnych elementów mających wpływ na wzrost kosztów realizacji NCW są koszty zakupu biokomponentów. Również w tym zakresie wejście w życie projektu rozporządzenia w proponowanym kształcie, nie powinno w latach 2014–2016 w istotny sposób wpłynąć na wzrost kosztów realizacji NCW, w stosunku do poziomu ponoszonego w latach poprzednich. Wynika to z prognoz dotyczących cen biokomponentów w kolejnych latach, które dla podmiotów realizujących NCW są w tym zakresie pozytywne. Przykładowo długoterminowa prognoza FAO (OECD-FAO Agricultural Outlook 2011–2020) wskazuje, że jakkolwiek w latach 2000–2011 ceny etanolu i FAME charakteryzowały się trendem wzrostowym, to jednak w kolejnych latach (zaprezentowane dane statystyczne do 2013 r. oraz prognozy do 2020 r.) będą one utrzymywać się na zbliżonym poziomie lub ewentualnie wręcz ulegać pewnym obniżkom. Perspektywy te wynikają przede wszystkim z wzrastającej konkurencji będącej wynikiem rozwoju światowych mocy wytwórczych oraz niekorzystnym zmianom prawa w Unii Europejskiej, zakładającego ustanowienie limitów dla biokomponentów z surowców spożywczych.

Stabilizacja cen biokomponentów w połączeniu z nieznaczną dynamiką wzrostu NCW są tymi przesłankami, które przemawiają za tym, że koszty realizacji NCW po stronie podmiotów, które ten cel realizują pozostaną (w szczególności w latach 2014–2016) na poziomie przed wydaniem niniejszego rozporządzenia.

Z analiz przeprowadzonych przez resort gospodarki wynika, iż w latach 2010–2012 koszt ten wyniósł średnio w granicach 10 gr na litr wprowadzanego na rynek paliwa. Przedstawiony poziom kosztów został oszacowany na podstawie informacji przekazanych przez producentów paliw reprezentujących więcej niż 50 % udziału w rynku handlu paliwami ciekłymi, po zsumowaniu kosztów, jakie wskazali w związku z zakupami biokomponentów i w odniesieniu

tak zagregowanych kosztów do wolumenu sprzedawanych lub zbywanych w innej formie paliw ciekłych.

W przypadku wytwórców biokomponentów, wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia przyczyni się do umożliwienia kontynuowania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i magazynowania biokomponentów. W chwili obecnej, w związku z wygaśnięciem wszelkich innych efektywnych mechanizmów wsparcia, obowiązek realizacji NCW jest w praktyce jedynym skutecznym mechanizmem przyczyniającym się do kreowania popytu na biokomponenty oraz realizacji celów wynikających z dyrektywy 2009/28/WE. W dniu 11 czerwca 2013 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 25 kwietnia 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków, sposobu i trybu przyznawania dofinansowania na realizację działań związanych z wytwarzaniem biokomponentów, biopaliw ciekłych lub innych paliw odnawialnych i wykorzystaniem ich w transporcie (Dz. U. poz. 609), którego przepisy umożliwiają wsparcie uczestników rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych, w tym wytwórców biokomponentów.

Wydanie rozporządzenia będzie miało ogromny wpływ na dalszą możliwość funkcjonowania wszystkich przedsiębiorstw związanych z pozyskiwaniem i przetwórstwem surowca do produkcji biokomponentów jak również wytwarzaniem samych biokomponentów i produkcją biopaliw ciekłych.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wzrost udziału biokomponentów w rynku paliw ciekłych i biopaliw ciekłych zużywanych w transporcie jest istotnym elementem zrównoważonego rozwoju, który przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł zaopatrzenia w paliwa i związanym z tym zmniejszeniem zależności od importu ropy naftowej.

Redukcja emisji dwutlenku węgla w wyniku stosowania biokomponentów przyczyni się do zwiększenia możliwości Polski w zakresie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

7. Wskazanie źródeł finansowania

W związku z faktem, iż projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sektor finansów publicznych nie wskazuje się źródeł finansowania. Projekt nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.